

Fjende, de havde den Gang. Da var det for mig fuldstændig klart, at Krigen ikke vilde holde op saa snart.

Og i samme Øjeblik var det mig ogsaa fuldstændig klart, at den økonomiske Politik, vi havde inaugureret her i Landet, vilde være i Bund og Grund forfejlet. Sagen er nemlig den, at en velstaaende Nation — og det var vi paa det Tidspunkt, det skal jeg villig indrømme det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen — kan tillade sig overordentlig meget under en kortvarig Katastrophe, en Verdenskrig, som varer i et halvt eller et helt Aar eller saadant noget; vi kunde have ofret umaadelig meget baade til dem, som trængte dertil, og til dem, der ikke trængte dertil — navnlig de sidste har efter min Mening faaet alt for meget —, hvis der havde været nogen Mulighed for og Tro paa, at Krigen snart vilde høre op. Men jeg begriber ikke, at man kunde tro, at man vilde være i Stand til at gennemføre en saadan økonomisk Politik, naar der, som jeg synes, det den Gang maatte være klart for alle, var Tale om, at Krigen vilde trække i Langdrag. Dermed være ikke i nogen Maade sagt, at jeg ansaa mig selv for kompetent til at sige, om Krigen vilde vare 4, 5 eller 6 Aar, aldeles ikke! Men jeg synes, man maatte kunne sige sig selv, at med de Forberedelser, som blev gjort i Efteraaret 1914 og i Vinteren 1914—15, var det klart, at Krigen den Gang knap var begyndt, endsige at den var nær ved sin Afslutning.

Men nu er der altsaa forløbet 6 Aar, og nu gaar det ærede Medlem Hr. Rode ud omkring i Landet og fortæller Folk, at nu kommer der en Krise. Ja, den er begyndt paa sine Steder, den er begyndt at brede sig fra den store Industri til det mindre Haandværk, og Landbruget kan belave sig paa, at den ogsaa vil komme til det. Hvis der fra den tidligere Regerings Side Gang efter Gang var blevet sagt de samme Ord gennem Aarene 1915—16—17, hvis Regeringen selv havde handlet derefter, og hvis den havde kunnet faa Folk omkring i Landet til at handle derefter, saa vilde efter min Mening Danmarks økonomiske Stilling have været meget anderledes.

Jeg vil under ingen Omstændigheder give det Udseende af; at dermed er alt sagt om Danmarks økonomiske Stilling, og at den økonomiske Politik, vi har ført, skulde være den eneste Aarsag til den Misère, vi nu er ude i. Jeg begyndte før med at sige, og jeg vil gentage det: at Grundstrømningen har vi til fælles med det øvrige Europa. Vi har den til fælles derigennem, at vi maatte med op i den almindelige Prisbevægelse,

og vi maa ogsaa med afgjort Sikkerhed følge med i det almindelige Pristald, som nødvendigvis maa komme. Der gives saaledes efter min Formening aldeles ingen Vej udenom det, at vi skal ned; men forhaabentlig skal vi ikke saa dybt ned som de, der kommer dybest ned.

Overfor dette synes jeg nok, at man kunde yde Ministeriet Neergaard adskillig mere Retfærdighed, end man gør. Naa, jeg venter aldrig meget stor Retfærdighed i Behandlingen fra politiske Modstanderes Side under en Finanslovdebat. Men jeg bestræber mig for at være saa vidt muligt retfærdig overfor de andre Partier. Men til Trods for alle Bestræbelser for at forstaa Modstandernes Betragtninger kan jeg ikke se andet, end at det er ganske uretfærdigt, naar det forlanges, at Ministeriet Neergaard skal have bragt Orden i de økonomiske Forhold allerede nu efter halvandet Aars Regimente.

Det ærede Medlem Hr. Stauning udttrykte sig omtrent paa følgende Maade: Hvad lovede ikke Venstre Vælgerne forud for Valget i 1920? De lovede dem Skattelempelser, Standsning i Skatteskruen, de lovede dem Overskud, og de lovede dem Arbejdsro og al den Slags Ting. Det er ikke mig bekendt, at nogen har lovet disse Goder gennemført paa en saadan Maade, at der er nogen, som helst Berettigelse i at staa op og drage Venstre til Regnskab for, at de ikke er opnaaet i 1921 — jeg ved mig i hvert Fald fri.

Jeg kommer til at gentage en Udtalelse — saa vidt jeg husker af den franske Ministerpræsident Millerand —, som jeg i adskillige Aar har brugt Gang efter Gang ude paa Møder, baade i min egen og i andres Valgkredse. Jeg har for Resten hver Gang faaet paa Hovedet i den Anledning fra Modstandernes Side. Men man vil i hvert Fald ikke kunne beskyldte mig for, at jeg har lovet noget særligt paa disse Omraader. Min Fremgangsmaade har været den, at jeg har sagt: Den økonomiske Politik, vi er inde i, baade Verdenspolitikken og den specielt danske Politik, varer ikke ved, det er umuligt. Og saa har jeg gerne sluttet med at citere Millerands Udtalelser, der lød omtrent som saa — hans Udtalelser gjaldt Frankrig, men jeg har overført dem til danske Forhold —: I maa befytte eder paa i de kommende Tider at bestille noget mere, bruge noget mindre og saa betale Skatter. Det er de tre Sætninger, jeg Gang paa Gang har slaaet fast.

Naar det nu forholder sig saaledes, haaber jeg paa, at man vil fritage mig for Beskyldningen for, at jeg skulde have lovet